

6 extra hindernissen bij de overstap

In deze afdeling komen enkele randproblemen van de aansluiting BO-VO ter sprake, te weten:

- het lezen van zakelijke (schoolboek-)teksten
- de aansluiting reken- en wiskundeonderwijs
- het spreken van dialect door leerlingen.

Deze problemen spelen vaak een bijrol, wanneer we spreken over de discontinuïteit van het onderwijs in basis- en voortgezet onderwijscholen.

Toch verwoorden juist leerlingen deze zaken, wanneer zij spreken over de veranderingen ten gevolge van de overstap naar het VO. Leerkrachten zowel in basis- als in voortgezet onderwijs ervaren deze zaken nauwelijks als problematisch.

Duidelijk komt dit al naar voren in het eerste artikel van deze afdeling. Frans du Maine en Piet Dekker confronteerden leerkrachten van BO en VO met de opdracht: 'Lees deze tekst even door'. In de nabespreking bleek dat men heel verschillende betekenissen aan deze opdracht had verbonden. Zo'n opdracht is sneller gegeven dan gedaan. Bezinning op wat een leerkracht met zo'n opdracht wil én of de leerlingen wel tot uitvoering van zo'n opdracht in staat zijn, is noodzakelijk. Als het goed is, blijft het niet bij bezinning alleen.

Een aantal medewerkers van het Psychologisch Laboratorium in Utrecht ontwierp een leesmethode voor de basisschool, waarin de leerlingen een aantal denkmodellen leren hanteren met behulp van schemata. Voor denkoperaties als bijvoorbeeld het analyseren, het systematisch vergelijken, het werken met allerlei redeneervormen voeren zij een apart schema in de methode in.

Dat we in deze afdeling ook problemen buiten het (moeder-)taalonderwijs willen aansnijden, bewijst het artikel van Ed de Moor. Deze wijst op het grote gat tussen het rekenonderwijs in het BO en het wiskunde-onderwijs in het VO. Eigenlijk zou er een herziening moeten komen van de leerstof rekenen-wiskunde voor leerlingen van 4 tot en met 14 jaar. Op korte termijn pleit hij voor meer visualisering, modellen en toepassingen als hulpmiddelen in dit onderwijs. Deze vormen volgens hem als het ware de verbinding tussen de gewone taal en de formele wiskunde(taal).

Leerlingen (en leraren) komen aan het woord in het artikel van Sjaak Kroon over dialect spreken. In tegenstelling tot de lagere school, is het spreken van dialect in de brugklas niet meer gewoon. De meeste leraren hanteren ABN als expliciet leerdoel van het onderwijs Nederlands. Sommige leerlingen voelen zich hierdoor bij spreekbeurten behoorlijk onzeker. Een gecoördineerde houding ten opzichte van dit probleem bestaat in de meeste scholen niet.

Kernredactie